

in agros ejus, cum hæc omnia veniant nomine *fabricæ Beneficii* ex bulla S. Pii V. Restitutio autem fructuum residentię expendi debet vel in *fabricam Ecclesię, vel in pauperes illius loci* ex Trid.

24. *Quæst. 9.* Quid notandum est circa residentiam Canonorum? R. ex Trid. Sess. 24. c. 12. de Reform. Canonici Ecclesię Cathedralis, aut Collegiatę, si ultra tres menses absunt, primo anno privantur *dimidia parte fructuum, quos etiã ratione prebendę, & residentię fecerunt suos.* Si iterum residere negligant, *privandi sunt omnibus fructibus,* quos eodem anno lucrati fuerint. *Crescente contumacia, contra eos juxta Sacrorum Canonum Constitutiones procedatur.* Insuper ex diplomate Benedicti XIV. Canonici choro non interessentes, sive non canentes, non solum distributiones amittunt, sed etiã fructus omnes Prębendarum non faciunt suos; quod potiori jure dicendum de non residentibus. Causę autem Canonicos excusantes ab assistentia chori tres sunt, ut declaravit Bonifacius VIII. *in c. unico de Cler. non resid. in 6. nempe infirmitas, rationalis corporis necessitas, & evidens Ecclesię utilitas.* Quantum ad distributiones lucrandas tempore absentię, standum est uniuscujusque Ecclesię statutis, & consuetudini.

CAPUT III.

Quos modis Beneficia amittantur?

25. Quatuor modis amitti Beneficia possunt. 1. per mortem Beneficiati. 2. ex dispositione juris, idque vel propter alterius Beneficii impossibilis consecutionem, vel per professionem Religiosam, vel per crimen, cui privatio Beneficii est anexa, puta, hæresim, schisma, sodomiam iteratam. 3. per judicis sententiam. 4. per liberam resignationem.

Quæst. 1. Quid, & quotuplex est resignatio? R. est spontanea dimissio proprii beneficii, facta, & approbata coram legitimo superiore. Estque duplex: alia tacita, ut cum quis religionem solemniter profitetur: altera expressa coram Superiore, cum acceptante; quę si fiat absque ulla conditione apposita, vel pactione, dicitur simplex; & conditionata, si fiat in favorem alterius, vel reservata sibi pensione. Ut autem resignatio simplex sit valida, requiritur. 1. ut sit spontanea, alioquin si vi, dolo, aut metu injusto fiat, erit nulla, vel certe annullanda. 2. ut fiat in manibus ejus, qui potest admittere, & re ipsa ab eo admittatur. 3. ut fiat cum consensu Patroni, vel Electorum, si patronatus fuerit, vel electivus. 4. ut resignans dies 20. superstes sit a resignatione; alias enim si ægrotans resignavit, beneficium vacare dicitur. Denique ut sit licita, fieri debet ex justa causa, puta ob bonum Ecclesię, vel spiritualem resignantis utilitatem.

26. Atque eadem conditiones requiruntur, ut valida sit resignatio conditionata. Et præterea opus est, ut conferatur illi, in cujus favorem resignatur cum ut conferatur illi, in cujus favorem resignatur cum consueta clausula: *non aliter, nec alias*. 2. ut is, cui confertur, admittat; alias resignans non amittit beneficium. 3. ut fiat in manu R. Pontificis, addita deprecatione; ut personæ certæ conferatur, ne designatio personæ successuræ speciem quandam habeat hereditariæ successione. 4. ut si fiat in Curia Romana, publicetur in loco beneficii intra sex menses ab oblata supplicatione numerandos; sin autem extra Curiam, intra mensem. Nam si intra id tempus resignans moriatur, antequam resignatarius ceperit possessionem, Beneficium vacare censebitur.

27. Nota, Bened. XIV. Constit. incipiente *in sublimi* damnasse, & annullasse resignationes Beneficiorum cum reservatione pensionis, & pacto eam cassandi per anticipatas, vel anticipandas solutiones, adjecta poena privationis beneficii, inhabilitationis ad alia assequenda, & restitutionis pecuniæ, pro cassatione pensionis perceptæ. Insuper irritat cassationes, & extinctiones pensionum intra sex menses a capta possessione Beneficii, ac etiam cessiones commodi exigendi pensiones intra sex menses a capta possessione. De cetero licita est resignatio Beneficii cum reservatione pensionis cum justa causa, & consentiente Pontifice. Sola autem resignatio non est sufficiens causa pensionis exigendæ, cum jus percipiendi fructus fundetur in officio, adeo-

que totum esse debeat ejus qui possidet Beneficium.

28. *Quæst. 2.* Quo modo liceat permutatio Beneficiorum? R. Permutatio fit, cum Beneficium resignant Beneficia sua coram Episcopo cum conditione, ut ille alteri alterius Beneficium conferat. Si Beneficia sint reservata Pontifici, permutatio ab illo fieri, vel adprobari debet. Ad hanc autem eadem requiruntur conditiones, quæ ad resignationem. Non licet inæqualitatem Beneficiorum compensare per aliquid temporale, esset enim simonia juris Divini; potest tamen Pontifex separare fructus a titulo beneficii, atque ita beneficio pinguiori imponere pensionem, ut alter indemnis serveatur. Non licet permutare Beneficium hac lege, ut alter totam Bullarum expensam solvat; esset enim Beneficio imponere onus temporale, quod simoniam redolet: idem dicendum est de resignatione.

29. *Q. 3.* Quid est pensio, & quotuplex? R. pensio est jus percipiendi fructus ex beneficio alieno: triplex est, alia temporalis, seu laica; alia spiritualis, sive Ecclesiastica; alia mixta, seu media inter spiritualem, & temporalem. Pensio temporalis est ea, quæ laicis datur ob aliquot obsequium temporale, Ecclesiæ præstitum, nec requirit Clericatum. Spiritualis est, quæ soli datur Ecclesiastico ob ministerium spirituale, puta concionatori, Vicario Parochi, cet. Mixta soli datur Clerico, non tamen ob ministerium aliquod spirituale, sed ad honestam ejus sustentationem. Ut pensio Clericalis valide, & licite haberi possit, quatuor requiruntur. 1. ut sit

dispensatio Papæ, & hoc quidem ex consuetudine. 2. ut sit justa causa; sine illa enim nemo securus est in foro interiori. 3. ut sit Clericus, qui si ducat uxorem, perdit pensionem, nec illam retinere potest. 4. ut non excedat tertiam partem beneficii; quamvis ex justa causa possit Pontifex ultra tertiam concedere.

30. Quænam sunt obligationes fruents pensionis ex Ecclesiastico Beneficio? R. Ubi recepta est constitutio S. Pii V. tenetur, si Clericus sit, recitare officium B. M. V. nisi aliunde ad horas Canonicas teneatur, aut sit Eques Ordinis Militaris, qui satisfacit recitando preces ab Ordine præscriptas. Pro pensione mere laicali nulla est obligatio. Tenetur etiam gerere tonsuram, & habitum Clericalem ex decreto Sixti V.

An Pensionarius possit de redditibus pensionis pro libito disponere? Affirmant Azor, Vazquez, & Covarruvias, quia pensio, ut dicunt, est portio extracta ex fructibus Beneficii. Et pro hac sententia allegant decisionem Rotæ Romanæ. Negant vero Molina, Navarrus, & alli, quia pensio iisdem regulis, ac ceteri fructus Beneficiorum mensuratur. Verum Salmant. affirmant de pensione laicali, negant de Ecclesiastica. Nota denique, pensionem extinguï morte pensionarii, sicut usufructus morte usufructuarii.

CAPUT IV.

De horis Canonicis.

31. *Quest. 1.* Quinam obligentur ad horas Canonicas? R. 1. Clerici majorum Ordinum, etiam suspensi, excommunicati, degradati: imo & iis, qui Papa dispensante ducit uxorem; nisi ab hoc onere quoque dispensentur. Hæc autem obligatio incipit a tempore ipso, quo Subdiaconatus suscipitur, scilicet ad horas respondentes horæ, qua ordinatur. Nec vero satisfacit præcepto, qui recitaverit partem illam ante Ordinationem; tum quia debito nequit satisfieri, antequam contrahatus; tum quia Ecclesia officium exigit a Subdiacono. Ita probabilior sententia: quamquam nonnulli sentiant valde probabiliter, posse fieri satis per anticipatam solutionem.

32. R. 2. Ex antiqua Ecclesiæ consuetudine, et quidem sub gravi obligante, tenentur Divinum officium recitare omnes Religiosi professi utriusque sexus ad chorum destinati. Non tenentur autem laici, seu Conversi; nec Religiosi milites, aut hospitalarii, & ceteri choro non destinati. Denique ii omnes, qui degunt in aliquo Ordine, ubi forte constet non esse talem consuetudinem, aut non obligare. Tenentur tamen recitare Religiosi profugi, quia statum suum non amittunt, uti & viventes extra Claustra, aut in carcere detenti, secus vero ad triremes damnati; tum qui in illa damnatorum turba cederet in dedecus ordinis statum suum